

Výročná správa za rok 2002

Č. MK – 1925/2003-700

Organizácia : Slovenské národné divadlo Bratislava

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ organizácie: príspevková organizácia

**Miesto konania verejného odpočtu: zasadačka SND, Gorkého 4, Bratislava,
II. poschodie**

Čas konania verejného odpočtu: 24. apríla 2003 o 10,00 hod.

**Výročná správa je uverejnená na internetovej stránke MK SR:
www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety.html**

**Výročná správa je uverejnená na internetovej stránke organizácie:
www.snd.sk**

Výročná správa o činnosti SND za rok 2002

1.1. Identifikácia organizácie: Slovenské národné divadlo,
Gorkého 4, 815 86 Bratislava

Zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry SR

Generálny riaditeľ: Dušan Jamrich

Vedenie SND: Tibor Svierčík, ekonomický riaditeľ SND a zástupca generálneho riaditeľa,
Marián Chudovský, riaditeľ Opery SND,
Juraj Slezáček, riaditeľ Činohry SND,
Emil T. Bartko, riaditeľ Baletu SND,
Peter Šugár, riaditeľ Umelecko-dekoračných dielní SND,
Milan Vajdička, technicko-prevádzkový riaditeľ SND.

K dnešnému dňu je pre SND platný zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle a Rozhodnutie č. MK-144/1999-1 o vydaní zriaďovacej listiny Slovenského národného divadla z 29. Januára 1999 a jeho dodatkov zo dňa 19. 7. 2001 a 8. 7. 2002. Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia.

2. 2 Poslanie a strednodobý výhľad SND

Slovenské národné divadlo je štátna profesionálna reprezentatívna národná kultúrna ustanovizeň. Slovenské národné divadlo najmä:

- a) rozvíja národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentuje aj v zahraničí,
- b) umelecky pripravuje a verejne predvádza dramatické, hudobno-dramatické a tanečné diela,
- c) vydáva a rozširuje periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály a usporadúva výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť,
- d) vykonáva vlastnú sprostredkovateľskú činnosť,
- e) vyrába scénické a kostýmové výpravy,
- f) vyvíja ďalšie významné kultúrne aktivity

Činnosti výrobného, technicko-obslužného a ekonomicko-administratívneho charakteru sú nedeliteľnou súčasťou vytvárania podmienok pre zabezpečenie poslania SND.

Ide najmä o výrobu a opravy scénických a kostýmových výprav, ich skladovanie, ochranu a prepravu na miesto uskutočnenia výkonu. Ďalej ide o zabezpečenie činností súvisiacich s obstarávaním tovarov, služieb a verejných prác, technickej údržby budov a zariadení, bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrany, evidencie a správy majetku, rozpočtovania a informatiky, personálne a mzdové práce, sociálno-právnu agendu, ako aj služby a práce súvisiace s ochranou majetku SND, práce súvisiace s účasťou budúceho prevádzkovateľa novostavby SND.

SND v súčasnosti uvádza svoje divadelné predstavenia v týchto priestoroch:

Budova
 Historická budova SND, Hviezdoslavovo nám. č. 1
 Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava, Laurinská č. 20
 Malá scéna SND, Dostojevského rad č. 7

druh predstavenia
 operné a baletné
 činoherné
 činoherné

Okrem týchto budov účinkujú umelecké súbory SND na rôznych scénach na území Slovenska a v zahraničí. Výkonové ukazovatele sú uvedené v Tabuľke č. 2.2.1.

Názov organizácie: Slovenské národné divadlo Bratislava
 Tabuľka č. 2.2.1., Vybrané výkonové ukazovatele za rok 2002 a porovnanie rokom 2001

Ukazovateľ	2001	2002	Index (2/1)
A	1	2	3
-počet divadelných hier v repertoári	66	69	104,55
Z toho: premiéry	15	14	93,3
Počet odohratých predstavení spolu	720	689	94,86
Z toho: odohraných na domácej scéne	685	656	95,77
odohraných v zahraničí	18	12	66,67
-počet miest v hľadisku na všetkých predstaveniach spolu	327 169	286 147	87,46
-opera	110 955	99 499	89,68
-činohra	168 115	140 032	83,30
-balet	44 427	41 165	92,66
-iné	3 672	5 451	148,45
-počet návštevníkov na všetkých predstaveniach spolu	292 356	254 401	87,02
-opera	97 811	86 989	88,94
-činohra	148 365	124 673	84,03
-balet	41 622	37 388	89,83
-iné	3 558	5 351	150,39
-tržby zo vstupného	45 594 841,-	48 141 976,-	105,59
z toho: za súbory divadla	45 002 656,-	47 574 475,-	105,92

Dátum : 27. februára 2003
 Spracovala: Pažická

3.3. Charakteristika kontraktu organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Slovenské národné divadlo nemalo v roku 2002 uzatvorený kontrakt so svojim zriaďovateľom.

4.4. Činnosti /produkty organizácie/ a ich náklady

Činnosť SND je finančne krytá podrobným rozpočtom, ktorý je vrátane jeho čerpania uvedený v Tabuľke č.5.5.1.

Z pohľadu dlhodobého sú na zabezpečenie hlavnej činnosti SND, t.j. tvorbu a uvádzanie divadelných predstavení potrebné všetky činnosti uvedené v bode 2. A možno ich považovať za dlhodobé a ich vecný obsah sa nemení. Krátkodobé činnosti sú napríklad kultúrne aktivity, realizované v konkrétnom čase a priestore. Na tieto aktivity zvyčajne poskytuje účelový príspevok MK SR. Vyhodnotenie týchto aktivít predkladá SND v nadväznosti na pokyny MK SR.

Obohacovanie repertoáru formou naštudovania nových titulov považuje SND za svoju prioritu a usiluje sa osloviť svojimi predstaveniami čo najširší okruh divákov pri súčasnom zachovaní dôstojnosti a poslania národnej kultúrnej inštitúcie. SND sa snaží o prezentáciu kvalitných, celosvetovo overených titulov, ktoré by mohli pozitívne pôsobiť na širokú divácku verejnosť, ako aj o prezentáciu divadelnej kultúry Slovenska v zahraničí.

Za prínos pre slovenské divadelníctvo považujeme členstvo Činohry SND v medzinárodnom združení ETC. V roku 2002 sa v SND uskutočnil medzinárodný divadelný festival ETC, ako aj zasadnutie kongresu ETC. Tento festival sa stretol s priaznivým ohlasom zahraničnej kritiky a médií.

Potešujúcim momentom pri realizácii hlavnej činnosti je dlhodobá úspešnosť niektorých titulov, čo však zákonite vyvoláva dlhšie čakacie lehoty na zakúpenie vstupeniek.

SND sa usiluje vhodnou cenovou politikou vyjsť v ústrety čo najširšiemu okruhu diváckej verejnosti, predovšetkým sociálne slabším skupinám obyvateľstva, ako sú občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, dôchodcovia, vojaci a študenti..

Z hľadiska strednodobého výhľadu je významná prebiehajúca výstavba novej budovy, ktorá by mala byť podľa investora dokončená v I. štvrtroku 2004.

Až do doby uvedenia tejto budovy do prevádzky bude SND účinkovať v súčasných priestoroch so snahou o udržanie kvality a finančnej prístupnosti vstupeniek pre širokú divácku verejnosť. Rozšírenie kapacitnej ponuky pre potenciálnych návštevníkov divadiel SND od roku 2004 bude závisieť od faktorov, ktorých reálny účinok na produkciu SND je ťažko odhadnúť. Medzi vyvolané náklady možno označiť aj rozšírenie skladovacích kapacít Umelecko-dekoračných dielní SND. Konkrétne práce na tejto akcii sa začali v roku 2002.

Z pohľadu zabezpečovania vlastných príjmov sú pre SND najdôležitejšie tržby z predstavení. V roku 2002 v porovnaní so skutočnosťou roku 2001 dosiahlo SND nárast tržieb z predstavení.

Vzhľadom na dlhodobu kvalitnú produkciu, ako aj dobré meno SND na Slovensku a v zahraničí, darilo sa aj v roku 2002 získať sponzorské prostriedky, ktoré boli použité na činnosť SND. Mierny pokles v tržbách za prenájom súvisí so situáciou na trhu.

Z pohľadu zabezpečovania vlastných príjmov sú pre SND najdôležitejšie tržby z predstavení. Počet návštevníkov roku 2002 je v zásade na úrovni skutočnosti roku 2001. Konkrétne rozdiely v celkovom počte návštevníkov sú ovplyvňované počtom zájazdových predstavení, kde zvyčajne sú vyššie kapacitné možnosti..

Vzhľadom na dlhodobú kvalitnú produkciu, ako aj dobré meno SND na Slovensku a v zahraničí, darilo sa zabezpečovať sponzorské prostriedky na činnosť SND aj v roku 2002.

Premiéry súborov SND v roku 2002

Opera

G. Bizet	:	CARMEN	8. 3.2002
N.Rimskij-Korsakov	:	ZLATÝ KOHÚTIK	18. 5.2002
T. McNally	:	MAJSTROVSKÁ LEKCIA MARIE CALLAS	15. 6.2002
A. Schönberg	:	OČAKÁVANIE	
G. Puccini	:	PLÁŠŤ	4.10.2002
U. Giordano	:	ANDREA CHÉNIER	18.12.2002

Balet

P. I. Čajkovskij	:	SPIACA KRÁSAVICA	25. 1.2002
------------------	---	------------------	------------

Činohra

Divadlo P. O. Hviezdoslava

L. Carroll/M.Janoušek:	ALICA V ZÁZRAČNEJ KRAJINE	27. 1.2002
J. B. P. Molière	: DON JUAN	23. 3.2002
W. Shakespeare	: ANTONIUS A KLEOPATRA	16. 6.2002
J. Glowacki	: ŠTVRTÁ SESTRA	23.11.2002

Malá scéna

L. Feldek	:	HOROR V HORÁRNI	19. 1.2002
J. C. Grumberg	:	KRAJČÍRKY	6. 4.2002
T. Williams	:	MAČKA NA HORÚCEJ STRECHE	14. 6.2002
F. Wittenbrink	:	SEKRETÁRKY	16.11.2002

Úvod

V roku 2002 uviedlo Slovenské národné divadlo spolu 14 premiér z diel klasických i súčasných, svetových i domácich autorov.

Počas kalendárneho roku 2002 došlo na rozhraní sezón k výmene vo vedení **Opery SND** – na poste riaditeľa súboru vystriedal Doc. Juraja Hrubanta operný režisér Marián Chudovský. V druhom polroku 2002 spracovalo nové vedenie súboru dramaturgický plán na najbližšie tri sezóny, ktorý rozširuje dramaturgický záber k opernej literatúre dvadsiateho storočia, k súčasnej slovenskej tvorbe, ale aj k predklasicistickej literatúre. Ťažisko hracieho plánu ostáva na romantickom, veristickom a klasicistickom repertoári.

Zostavu premiér uplynulého roka tvorili hudobno-dramatické diela Bizeta, Rimského-Korsakova, Schönberga, Pucciniho, Giordana a T. McNallyho.

Popri uvedení piatich nových titulov a uvádzaní svojho repertoáru Opera SND pripravila slávnostný koncert 31. augusta v Nitre pri príležitosti Dňa Ústavy SR na už tradičnom podujatí „Hoj, vlast' moja!“.

Na pomoc partnerskému Národnému divadlu Praha, ktoré postihli v lete povodne, sa 14. októbra 2002 uskutočnil benefičný koncert za účasti vedenia opery Národného divadla Praha, na ktorom popri našich sólistoch účinkoval i popredný pražský interpret Luděk Vele. Podujatie malo na verejnosti, ale najmä u pražských kolegov, mimoriadne pozitívny ohlas.

Súčasťou hracieho plánu Opery SND sú koncerty, ktoré pripravuje prevažne „na kľúč“ pre sponzorov a ďalšie inštitúcie, ktoré zaplnia hľadisko Opery SND pri svojich firemných výročiach, či v rámci medzinárodných prezentácií. V roku 2002 sa takéto podujatie realizovalo pre Volkswagen (30. októbra 2002) a pre približne desiatku ďalších objednávateľov. Na záver roka, jeho posledný deň, pripravil operný súbor slávnostný koncert. Opera zintenzívnila reklamné pôsobenie v masmédiách, zvýšila dôraz na marketing, začala vydávať nové periodikum - Informačný mesačník.

Sólistický súbor ostal naďalej napriek istým prevádzkovým problémom (najmä časté hosťovanie viacerých sólistov v zahraničí a s tým súvisiaci ekonomický

a organizačný tlak na vedenie súboru) stabilný. Spievali u nás aj naši stáli hostia - P. Dvorský, S. Larin, Danková, Derilova, Gorbunov, Choupenitch, Chmelo, Haan, Jenis, Bárta, Kubovčík, Fogašová, Jenisová, Higano, Kristel, príležitostne i ďalší. Okrem vystúpení na našich predstaveniach sa s úspechom prezentovali v zahraničí naši sólisti - G. Beláček, K. Dernerová, M. Dvorský, O. Klein, Ľ. Ludha, A. Kohútková, P. Mikuláš, Ľ. Vargicová a ďalší. Operný súbor odohral v minulom roku 176 predstavení.

Prioritami v činnosti **Baletu SND** v uplynulom roku boli popri premiére inscenácie Čajkovského Spiacej krásavice aj tri obnovené premiéry. Jednou bol baletný večer pôvodných choreografií slovenských tvorcov pozostávajúci z dvoch jednoaktových javiskových diel - Stravinského **Svätenia jari** v choreografii Jána Ďurovčíka a Verdiho **Requiem**, ktoré pripravil Ondrej Šoth. Ďalšími dvoma obnovenými premiérami bola tanečná rozprávka **Snehulienka a sedem pretekárov** a veľký klasický opus **Don Quijote**. V obnovených inscenáciách sa predstavila nová generácia mladých tanečníkov.

Aj za rok 2002 bola udelená **Cena Philip Morris KVET BALETU**. Ako najlepší baletný interpret v odbore klasického a neoklasického tanca bol vyhodnotený a ocenený Juraj Vasilenko a ako najlepší mladý interpret v odbore klasického a neoklasického tanca žiak Tanečného konzervatória Evy Jaczovej Andrej Kremz.

Popri domácich tanečníkoch účinkovali na scéne Slovenského národného divadla v baletných predstaveniach aj zahraniční hostia: Jelena Fomina (Rusko), Harald Baluch (Rakúsko), Sandra Mühlbauer – Peron (Rakúsko), Adrian Ducin (Moldavsko), Konstantin Soldatenko (Rusko).

V roku 2002 baletný súbor účinkoval celkovo v 162 podujatiach - z toho v 68 celovečerných predstaveniach, zvyšok tvoria viacčast'ové baletné večery, baletné koncerty a operné predstavenia Slovenského národného divadla, v ktorých Balet SND spoluúčinkuje.

Popri pôsobení na domácej scéne hosťoval ansámbel v marci vo Viedni v divadle Ronachertheater s inscenáciou Labutie jazero od P. I. Čajkovského a v decembri v tom istom divadle s Čajkovského baletnou rozprávkou Luskáčik. V novembri malo možnosť vidieť našu baletnú inscenáciu Zvonára z Notre Dame pražské publikum.

Činohra SND v roku 2002 uviedla 8 premiér – štyri v Divadle P. O. Hviezdoslava a štyri na Malej scéne SND. Polovica hier bola od súčasných autorov (L. Feldek: Horor v horárni, J.C. Grumberg: Krajčírky, F. Wittenbring: Sekretárky, J. Glowacki: Štvrtá sestra), jedna inscenácia hry moderného klasika 20. storočia (T. Williams: Mačka na horúcej streche), jedna súčasná dramatizácia klasickej detskej literatúry (L. Carroll – J. Janoušek: Alica v zázračnej krajine) a dve hry svetových klasikov – Shakespeara (Antonius a Kleopatra) a Moliéra (Don Juan).

Aj tematicky a žánrovo bol repertoár pestrý: od komédie po tragédiu, od „pesničkového večera“ až po psychologickú drámu. Dvaja významní zahraniční režiséri inscenovali klasické tituly: Maďarka Enikő Eszenyi Shakespearovu tragédiu a Francúz Patrice Kerbrat Moliérovu komédiu. Pritom Enikő Eszenyi interpretovala Shakespeara netradične: z tragédie urobila modernú grotesku, Kerbrat urobil Moliéra klasicky, s dôrazom na osobitý herecký prejav a jazyk autora. V oboch prípadoch bola konfrontácia so zahraničnými režisérmí inšpiratívna pre herecký súbor i slovenskú divadelnú kultúru.

Rok 2002 priniesol aj novú pôvodnú hru slovenského autora: Feldekov Horor v horárni, originálnu komédiu pohrávajúcu sa priam detektívne s klasickým národným Hviezdoslavovým eposom Hájnikova žena i s dvojicou literárnych tvorcov (Nádaši-Jégé, Hviezdoslav). V roku 2002 sme po prvý raz uviedli nové hry autorov, ktorí sa hrali na Slovensku po prvý raz (Francúza Grumberga: Krajčírky, Poliaka Glowackého: Štvrtá sestra a Nemca Wittenbrinka: Sekretárky) – pritom všetky sa stretli s výrazným záujmom obecnstva.

Pestrý repertoár opäť všestranne preveril a potvrdil herecké schopnosti a kvality súboru a priniesol významné príležitosti mladej nastupujúcej generácii (Don Juan, Antonius a Kleopatra, Horor v horárni, Štvrtá sestra, Sekretárky).

Tančiareň si priniesla ocenenie (2. cenu) i z medzinárodného divadelného festivalu KONTAKTY v poľskej Toruni a zožala úspech v tlači a frenetický aplauz vypredaného hľadiska v divadle Vígszínház v Budapešti. Nemenej úspešné boli i zájazdy a účasť na festivaloch s viacerými inscenáciami v Českej republike (Praha, Brno, Zlín), kde má tvorba Činohry SND tradične vynikajúce a srdečné prijatie. Súbor odohral v uplynulom roku na oboch svojich scénach spolu 439 predstavení.

V roku 2002 sa dostalo Slovenskému národnému divadlu cti zorganizovať **6. festival Európskej divadelnej konvencie/ETC**, ktorý sa takto po prvý raz

uskutočnil v jednej z krajín strednej a východnej Európy. Pripraviť takéto podujatie popri uvádzaní nových plánovaných titulov ako aj širokej repertoárovej ponuky divadla si vyžadovalo mimoriadne úsilie. Organizátori však prijali túto neľahkú úlohu - vzhľadom na mimoriadne krátky čas - s pocitom veľkej zodpovednosti a s pevným predsavzatím vynaložiť maximum síl a využiť túto príležitosť na dôstojnú reprezentáciu slovenskej kultúry i krajiny. Festival bol v Bratislave po prvý raz uvedený na návrh organizátorov pod názvom **EUROTHALIA**. V júni minulého roka po starostlivom dramaturgickom výbere z ponúkaných produkcií členských divadiel ETC prezentovalo v Bratislave spolu 11 inscenácií 11 zúčastnených divadiel. Snaha o rôznorodosť jednotlivých produkcií vo všetkých úrovniach kritérií vytvorila spontánne efekt skladby repertoáru festivalu podobný skladbe repertoáru divadiel typu národných, alebo inštitúcií, ktorým zo zákona vyplýva množstvo rôznych záväzkov voči divákovi. Možno to považovať za zámer - práve prostredníctvom rôznosti žánrov, poetík tvorcov, autorov, hereckých štýlov, režisérskych osobností a ich vyhranených názorov, vytvárať reálny (nie umelo nasimulovaný združujúcou témou) obraz divadla a spoločnosti, z ktorej vychádza.

Počas festivalu konajúceho sa na dvoch scénach SND mala kultúrna i odborná verejnosť, ako aj pozvaní zahraniční odborníci a žurnalisti možnosť vidieť predstavenia týchto zúčastnených divadiel:

Na scéne DPOH:

Litovské nár. činoherné divadlo, Vilnius	- W. Shakespeare:	Richard III.
Divadlo Csikyho Gergelya, Kaposvár	- E. Szép	: Ženích
Divadlo Rustaveliho, Tbilisi	- W. Shakespeare	: Hamlet
Slovinské národné divadlo, Ľubl'ana	- S. Beckett	: Čakanie na Godota
Chorvátske národné divadlo, Split	- F. Šovagovič	: Vtáčiky
Slovenské národné divadlo, Bratislava	- Huba/Porubjak	: Tančiareň
Divadlo Thalia, Hamburg	- F. Kater	: Zápasiace mesto.Vineta

Na Malej scéne SND:

Národné divadlo S. Joaa, Porto	- P. Eiras	: Pred jaštermi
Mestské divadlo AB, Göteborg	- A. Neilson	: Cenzor
Národné dramatické centrum, Nice	- podľa F. Kafku	: Klieťka
Nottingham Playhouse, Nottingham	-	Nočný labyrint (predstavenie pre deti)

Činohra SND s inscenáciou Tančiarne na festivale získala všeobecný rešpekt a výborné kritiky v zahraničnej tlači.

V rámci festivalu usporiadaného pod záštitou Ministerstva kultúry SR sa uskutočnilo aj Valné zhromaždenie Európskej divadelnej konvencie a kolokvium na tému Európske divadlo ako zrkadlo pohybu utečencov, ktorých sa zúčastnili zástupcovia 34 divadiel z 22 členských krajín ETC.

Zahraniční hostia ocenili kvalitu a vysokú úroveň organizácie, zostavenie programu a bezproblémový priebeh festivalu, ktorý prezident ETC Daniel Benoin označil za najlepší zo všetkých šiestich ročníkov. Hostami festivalu bolo aj sedem zahraničných novinárov, ktorí vo svojich rozsiahlych recenziách túto skutočnosť podčiarkli.

OPERA

Georges Bizet: CARMEN

Keďže Bizetova Carmen, patriaca k fundamentálnemu repertoáru kamenných divadiel, na našom hracom pláne už istý čas absentovala, rozhodli sme sa k tomuto dielu vrátiť. Dôvodom boli nielen komerčné očakávania, aké s ňou možno automaticky spájať, ale najmä interpretačné a inscenačné predpoklady súboru.

Základom pre takéto rozhodnutie boli dve ideálne sólistky na obsadenie hlavnej úlohy: Jolana Fogašová, v medzinárodnom kontexte renomovaná sólistka, ktorá je naším stálym hosťom, a naša domáca mezzosopranistka Jitka Sapara-Fischerová. Na realizáciu projektu prizvalo vedenie Opery SND ambiciózny inscenačný tím – režiséra Mariána Chudovského s výtvarníkom scény Jozefom Cillerom a kostýmov Petrom Čaneckým. Hudobným naštudovaním bol poverený Dušan Štefánek, zbor pripravila Nad'a Raková.

Po interpretačnej aj inscenačnej stránke vznikla pozoruhodná produkcia. Obe predstaviteľky stvárnila titulnú postavu s veľkým osobnostným vkladom, dôraz kladúc nielen na vokálny, ale i na plastický herecký prejav. Režisér sólistky viedol k individuálnemu prejavu, citlivo vnímajúc ich naturel. Vznikli teda dve koncepcie postavy, obe zaujímavé.

Inscenácia sa odvíja z koncepčných východísk, ktoré sa snažia odbúrať popisnosť v stvárnení reálií v prospech rozvíjania vzťahov a pointovania príbehu. Corrida tu nie je iba pozadím, dodávajúcim príbehu kolorit, ale stáva sa centrom udalostí, vypovedajúc, že corridou je neraz sám život.

Nové hudobné naštudovanie Carmen svedčí o skúsenostiach dirigenta Dušana Štefánka, a to i skúsenostiach s týmto titulom, ktorý dirigoval už v minulosti. Inscenácia bola prijatá prevažne pozitívne.

Za inscenačné stvárnenie Carmen dostal režisér Chudovský výročnú Cenu Slovenského literárneho fondu v oblasti divadelnej tvorby.

Premiéra : 8. marca 2002

Počet repríz: 19

Nikolaj Rimskij-Korsakov: ZLATÝ KOHÚTIK

Korsakovova opera Zlatý kohútik so svojím imaginárnym námetom predstavuje v skladbe nášho hracieho plánu špecifické dielo, aké by sa z času na čas malo na doskách repertoárového divadla objaviť. Navyše, ruská romantická literatúra nebola v posledných rokoch na našej scéne dostatočne frekventovaná.

Partitúra Zlatého kohútika je ukážkou akéhosi „ruského impresionizmu“. Je neobyčajne náročná – stavia na artikulovaní najrôznejších nástrojových farieb a ich kombinácií, takže kladie veľké nároky na orchestrálnych hráčov. Predpokladom pre uvedenie tejto opery sú však najmä predstavitelia troch hlavných postáv: Cára Dodona, Šemachánskej cárovnej a Astrológa. Všetky tri roly patria k najnáročnejším partom vo svojom odbore.

Ideálneho Dodona sme našli v našom stálom hosťovi Jurijovi Gorbunovovi, ktorý podal spevácky i herecky presvedčivý výkon. Šemachánsku cárovnú (vysoký soprán s možnosťou koloratúry) takmer ideálne interpretovala Adriana Kohútková, Astrológa (tenor písaný v extrémne vysokej tesitúre) stvárnil bez vokálneho zaváhania a herecky presvedčivo Ľudovít Ludha v alternácii s Otom Kleinom.

Hudobné naštudovanie (Peter Feranec) zohľadnilo zvukovú plasticitu, akú si dielo vyžaduje. Veľmi dobré sólistické obsadenie hlavných postáv tak našlo partnera v solídne pripravenom orchestri.

Inscenácia (režisér Pavol Smolík, scéna Vladimír Čáp, kostýmy Ľudmila Várossová) posúva dej mimo súradníc ruskej rozprávky, v ktorých sa prvý plán libreta odohráva. Inscenátori zdôrazňujú skôr mechanizmus totalitného režimu (lebo o to v diele ide), ktorý napokon požiera svojho strojcu. Strohá scénografia sa pritom dostáva do kontrastu s kostýmami, ktoré akcentujú nadčasovosť podobenstva.

Za stvárnienie postavy Šemachánska cárovná dostala pani Kohútková výročnú Cenu Literárneho fondu v oblasti divadelnej tvorby. Inscenáciu hodnotila kritika prevažne kladne.

Premiéra : 18. mája 2002

Počet repríz : 6

Terrence McNally: MAJSTROVSKÁ LEKCIA MARIE CALLAS

Do repertoáru opery sme výnimočne zaradili i činohernú inscenáciu, monodrámu zo života slávnej opernej divy Marie Callas. Vzhľadom na tému, ale i na skutočnosť, že v predstavení má veľký podiel operný spev – „naživo“ i z pásu – rozhodli sme sa uviesť tento titul práve na opernej scéne

Na spoluprácu pozvalo vedenie Opery SND režiséra Jozefa Bednárika, ktorý má veľké skúsenosti s činoherným i s operným divadlom. Titulnú postavu stvárnila pani Emília Vášáryová, spoluúčinkovali sólisti Opery SND a poslucháči operného spevu na VŠMU Jana Juríčková, Martina Masaryková, Klaudia Dernerová, Karin Varkondová, Ján Babjak, Tomáš Juhás, korepetítor Marián Varínsky, baletné sólistky Irina Čierniková a Nora Gallovičová a ďalší. Scénu navrhol Vladimír Čáp, kostýmy Ľudmila Városová.

Vznikla vynikajúca inscenácia, ktorú odborná verejnosť hodnotila v superlatívoch. Trojhodinové (!) predstavenie je veľkým monológom hlavnej predstaviteľky, doplneným krátkymi vstupmi jej kolegov. Emília Vášáryová vytvorila herecký koncert, váhu predstavenia nesie s pozoruhodnou vnútornou silou a citom pre proporciu.

Režisér Jozef Bednárík rozvinul texty Marie Callas do obrazov, ktoré vizualizuje v druhom pláne javiska a dáva tak dejú nový dynamický rozmer. Detailne vedie i mladých adeptov spevu (celé predstavenie je fiktívnou hodinou spevu u Marie Callas) k herectvu, ktoré umocňuje dôraz na hlavnú predstaviteľku.

Za inscenáciu dostal režisér Bednárík divadelné ocenenie „Dosky“ za najlepšiu réžiu, pani Vášáryová dostala to isté ocenenie za najlepšiu ženskú hereckú výkonnosť. Za Mariu Callas získala i výročnú Cenu literárneho fondu v oblasti divadelnej tvorby. O úspešnosti inscenácie svedčí i mimoriadny záujem publika o toto predstavenie.

Premiéra : 15. júna 2002

Počet repríz: 10

Arnold Schönberg: OČAKÁVANIE (Erwartung)

Giacomo Puccini : PLÁŠŤ (Il tabarro)

Štvrtou premiérou v kalendárnom roku 2002 bolo predstavenie pozostávajúce z dvoch jednoaktových titulov.

Išlo o dramaturgicky neobvyklé spojenie expresionistického diela zo začiatku dvadsiateho storočia a veristickej opery z toho istého obdobia. Konfrontáciou týchto dvoch poetík sme proklamovali krok k tzv. klasike dvadsiateho storočia, v uvádzaní ktorej budeme pokračovať aj v nasledujúcich sezónach. Premiéra Očakávania bola zároveň prvým uvedením tejto opery na Slovensku.

Vedenie Opery SND prizvalo na realizáciu oboch titulov rakúskeho režiséra Antona Nekovara, hudobné naštudovanie mal Peter Feranec, scénu a kostýmy navrhol Jozef Haščák, zbormajstrom bol Koloman Kovács.

Ako pozitívum v naštudovaní Schönbergovej opery Očakávanie možno hodnotiť nesporne účasť dvoch alternujúcich sólistiek – Nao Higano a Karin Varkondovej. Prvá menovaná u nás už predtým spievala niektoré menšie úlohy, druhá bola úplnou debutantkou. S nesmierne náročným partom jedinej postavy, ktorá v opere účinkuje, sa obe vyrovnali s veľkou dávkou muzikality a s hereckým nasadením. Kladne bolo prijaté aj hudobné naštudovanie náročnej partitúry orchestrom.

V Pucciniho opere Plášť sa do istej miery ukázali rezervy, pokiaľ ide o sólistické obsadenie veristického titulu. Napriek snahe vedenia Opery SND pociťujeme trvalý nedostatok dramatických hlasov, ktorý možno za daných ekonomických podmienok len ťažko riešiť.

Režijné a výtvarné stvárnenie oboch titulov hodnotila odborná verejnosť skôr rezervovane.

Premiéra : 4. októbra 2002

Počet repríz: 4

Umberto Giordano: ANDREA CHÉNIER

Posledným titulom premiérovým v kalendárnom roku 2002 bola operná freska z čias Veľkej francúzskej revolúcie Andrea Chénier.

Inscenáciu sme pripravovali ako najväčší premiérový projekt sezóny 2002/2003, čo vyplýva aj zo samotného naturelu diela. Kladne možno hodnotiť účasť renomovaného švajčiarskeho režiséra Guy Montavona a scénografa Hanka Irwina Kittela na príprave inscenácie (hudobné naštudovanie mal Rastislav Štúr, kostýmy pripravila Ľudmila Várossová, zbormajsterkou bola Naďa Raková), ale aj skutočnosť, že po čase so súborom opery opäť naštudoval nový titul Peter Dvorský. Pozitívom projektu bola tiež spolupráca s vedením Všeobecnej úverovej banky, ktorá na inscenáciu výrazne prispela finančnou dotáciou.

Napriek pôvodne až štvornásobnému obsadeniu hlavnej, tenorovej postavy, a trojnásobnému zástoju alternantov v ďalších hlavných postavách sa opäť prejavil nedostatok dramatických hlasov, avizovaný už predošlým premiérovým titulom.

Zvlášť hudobné naštudovanie, ale i výsledný scénický tvar prijala odborná verejnosť prevažne kladne.

Premiéra : 18. decembra 2002

Počet repríz : 3

BALET

Peter I. Čajkovskij: SPIACA KRÁSAVICA

Balet v dvoch dejstvách a piatich obrazoch na motívy rozprávky Ch. Perraulta *La belle au bois dormant* patrí medzi diela, ktoré sú ozdobou repertoáru každého veľkého baletného súboru. Chef d'œuvre dvoch velikánov – ruského skladateľa P. I. Čajkovského a francúzskeho choreografa M. Petipu - naštudovali dvaja baletní majstri. Bachram M. Juldašev, odchovanec moskovskej baletnej školy a dlhoročný sólista baletných súborov v Rusku, a Jozef Dolinský, dlhoročný sólista a pedagóg Baletu SND. Inscenácia kládla mimoriadne nároky na interpretačné výkony dámskeho súboru – sólistky i zbor, nielen z hľadiska technickej kvality, ale hlavne štýlovej prezentácie techniky klasického tanca v jeho akademickej polohe. Titulnú postavu Princeznej Auróry vynikajúco stvárnila protagonistka súboru Nikoleta Stehlíková, Cosmina Zaharia a hosťujúca Jelena Fomina. V kvalite výkonov za nimi nezaostali ani ďalšie členky súboru Andrea Svobodová, Lucia Macíková ako Víly Orgován, Eva Petráková v postave Brilliant, Veronika Henschová, Alena Kršková, Tomoko Nomura, Viktória Šimončíková vo Variáciách a Drahokamoch. Postavu Princa Désiré interpretoval skúsený a precízny Jozef Dolinský ml. a nastupujúcu generáciu prezentujúci talentovaný Martin Blahuta. V predstavení účinkovali aj žiaci Tanečného konzervatória Evy Jaczovej z Bratislavy, nielen v náročných zborových scénach ale aj v postavách pas de deux, najmä Nina Poláková ako Princezná Florina, a Roman Novitzky v technicky náročnom Modrom vtákovi, kde alternoval s hosťujúcim Haraldom Baluchom a Vladimírom Snížkom. Autorom scénických a kostýmových návrhov je Jozef Jelínek.

Premiéra : 25. januára 2002

Počet repríz : 13

Obnovené premiéry

(naštudované s generačne novou zostavou účinkujúcich, sólistov i členov zboru)

Igor Stravinskij: SVÄTENIE JARI

(Jednodejstvový balet)

Mimoriadne náročná hudobná partitúra Stravinského diela s nadčasovým obsahom našla vynikajúceho partnera v choreografovi Jánovi Ďurovčíkovi, ktorý na javisku rozvinul starobylý pohanský mýtus prebúdzania života stvárnenný v expresívnom, pohybovo náročnom tvare. Tanečná zložka inscenácie nesie výrazný autorský rukopis choreografa, ktorý svojím osobitým tvorivým štýlom a výkladom oživuje na scéne Jána Ľapáka a v kostýmoch Ľudmily Városovej pohanské zvyky, obetu a obrady. Choreografia vytvorila optimálny priestor pre tanečné kreácie plné nespútanej radosti, lásky a túžby po živote i nádeje prameniacej z večného kolobehu života. Kreáciu nazvanú Ona mimoriadne úspešne alternovala Eva Petráková, predstaviteľka mladej sólistickej generácie, Oheň vynikajúco stvárnili František Šulek a Yevhen Kostiuk.

Giuseppe Verdi: REQUIEM

(Tanečné divadlo v jednom dejstve)

Dramatická hudobná predloha bola vďačným námetom a bohatým prameňom inšpirácie pre choreografa Ondreja Šotha na vytvorenie scénického stvárnenia nezvratného kolobehu života, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je smrť. Pri tónoch Verdiho hudby súbor ponúka divákovi dynamické, expresívne, mnohovýznamové tanečné dielo, súčasné tanečné divadlo nastoľujúce základné otázky o zmysle života a umenia. „Ani jedno dielo, ktoré vraciam na scénu, nepredkladám v rovnakej podobe. Všetko sa vyvíja, mení – doba, tanečníci, tanečné umenie, diváci i ja ako tvorca,“ hovorí o obnovenom uvedení Verdiho Requiem choreograf. Autorkou scény a kostýmov je Mona Hafsaht.

Umelecky silné a pôsobivé predstavenie podčiarkujú vynikajúce výkony sólistov Juraja Vasilenka, Veroniky Henschovej a Evy Petrákovovej.

Obnovená premiéra : 6. apríla 2002

Počet repríz Svätien jari : 4 (celkom 17)

Počet repríz Requiem : 4 (celkom 18)

Václav Patejdl: SNEHULIENKA A SEDEM PRETEKÁROV

(Tanečná rozprávka v dvoch dejstvách)

Po kratšej prestávke opäť vrátila na javisko SND v novej generačnej zostave mimoriadne úspešná baletná inscenácia, podľa slov choreografa a režiséra L. Vaculíka určená „pre deti od 7 do 107 rokov“. Prostredníctvom moderného spracovania tímom tvorcov Patejdl – Filan – Vaculík približuje známou rozprávku bratov Grimmovcov cíteniu a mysleniu dnešných detí. Inscenácia má humor, vtip a dômyselným hudobným a pohybovým spracovaním si opäť získava srdcia rovnako malých, ktorých účinkujúci vtahujú do deja rozprávky, i veľkých návštevníkov divadla. Aj v novom obsadení postáv temperamentných pretekárov novými členmi baletného súboru nestratila nič zo svojej príťažlivosti a bezprostredného kontaktu s detským divákom spontánne prijímajúcim klasickú rozprávku v novom šate. Odozva, ktorú predstavenie nachádza, svedčí o tom, že patrí k nevšedným detským zážitkom a že toto javiskové dielo zaujíma osobitné miesto v novodobej histórii Baletu SND. Vynikajúco sa uviedli mladí tanečníci Robert Kujan, Matúš Rudaš, Tibor Belan v úlohách pretekárov, v úlohe Stareny Mária Kupcová.

Obnovená premiéra : 23. septembra 2002

Počet repríz : 5 (celkom 157)

Ludwig A. Minkus: DON QUIJOTE

(Veľký klasický komediálny balet v troch dejstvách)

Klasické baletné dielo slávneho francúzskeho choreografa M. Petipu a skladateľa Ludwiga Minkusa inšpirované epizódou z nemenej slávneho Cervantesovho literárneho diela vyžaduje dokonalú interpretáciu klasickej baletnej techniky. Poskytuje tak príležitosť na prezentáciu technických kvalít baletného telesa SND, jeho sólistov a vo veľkých tanečných scénach aj jeho zborovej zložky.

Popri skúsených protagonistoch nášho baletu sa mimoriadnou technickou bravúrou zaskvela v postave Quiterie nová sólistka Tomoko Nomura. V ďalších úlohách sa predstavili výborne technicky disponovaní sólisti – Sandra Peron ako Kráľovná dryád, Bolero, František Šulek – Bolero, ako aj Klaudia Bittererová a Zuzana Kvassayová v kreáciách Variácie, Priateľky, a Ingrid Kačiaková v postave Cigánky.

Obnovená premiéra: 9. novembra 2003

Počet repríz : 3 (celkom 48)

ČINOHRA

Divadlo Pavla O. Hviezdoslava

Lewis Carroll – Miloš Janoušek: ALICA V ZÁZRAČNEJ KRAJINE

Príbehy o Alici v krajine zázrakov a za zrkadlom, ktoré povymýšľal a spísal ešte v 19. storočí anglický matematik a lektor univerzity v Oxforde Lewis Carroll, sa stali obľúbenými prakticky na celom svete a Alicu poznajú deti a dospelí rovnako ako Pipi Dlhú Pančuchu, Buratina alebo medvedíka Pu. Voľba Miloša Janouška, ktorá sa rozhodol Alicu zdramatizovať, bola teda sľubná, Činohra SND ju prijala a opäť po ôsmich rokoch uviedla inscenáciu pre deti. Inscenáciu s príbehom, ktorý je preslávnený tvorivou fantáziou autora a jeho zmyslom pre obdivuhodné kombinácie, paradoxy a nezmysly. Vo výtvarnom stvárnení a hereckých výkonoch našiel Carrollov fantastický príbeh na javisku Divadla P.O. Hviezdoslava pôsobivú podobu, len dialógy boli väčšmi „literárske“ než divadelné. Fantázia detských divákov, odchovaná dnes už na virtuálnych počítačových hrách, však neraz dokázala preklenúť zadfhajúci sa text. Takže napokon predstavenie deti v hľadisku upútalo a pobavilo väčšmi, než ich rodičov či starých rodičov. Čo je vždy lepšie, než keby to bolo naopak.

Premiéra: 27. januára 2002

Počet repríz: 25

J. B. P. Molière: DON JUAN

Uvedenie tejto klasickej francúzskej hry sa stalo pre činohru exkluzívnym práve vďaka hostujúcej réžii francúzskeho režiséra Patricea Kerbrata. Vychádzajúc z moliérovskej tradície, ktorá je v oficiálnej francúzskej divadelnej sfére až príliš akademická, konzervatívne a pietna, rozhodol sa P. Kerbrat, prakticky nezasahovať do textu a odohrať ho v celej jeho rozsiahlosti. Snaha „vymaniť sa“ z tejto zväzujúcej tradície, nezostať v rovine len klasickej interpretácie sa teda musela odraziť niekde inde. Týmto poľom sa stala scénografia (i kostýmy) Kerbratovho spolupracovníka F. Lauga a predovšetkým režisérova schopnosť vytvoriť v spolupráci s hercom nie celkom tradičnú hereckú interpretáciu (predovšetkým pri postavách Dona Juana a Sganarela, ale samozrejme aj ostatných). Práve to akoby pre kritiku prinášalo istú protichodnosť v hodnoteniach. Ich tradičný postoj voči zahraničným hosťovaniam sa pohyboval na úrovni predstavy režiséra, ktorý inscenuje sériu osobitých nápadov a v tých sa herec stáva len figúrkou naplňajúcou režisérovu predstavu. P. Kerbrat však pracoval inak. Jeho dôraz na osobitú hereckú výpoveď sa opieral o individualitu samotných hercov a v čistom efektom priestore oslobodenom od akéhokoľvek popisného realizmu im tak dal priestor na to, aby sa prejavili nielen v rovine hereckej bravúry, ale hlavne vyslovili prostredníctvom postavy svoj veľmi osobný a jednoznačný názor. Tým celá inscenácia, vo všetkej svojej klasickosti, nesie výpoveď v hercovi samom a nie v prehnane okázalej režijnej interpretácii. Výčitky kritiky sa teda okrem nepochopenia postoja režiséra Kerbrata sústredili predovšetkým na dĺžku predstavenia, jeho „kamennosť“, pomalé tempo a dôsledné dodržiavanie nielen textov (rozsiahle monológy), ale aj režijných poznámok v texte obsiahnutých. Konfrontácia dvoch celkom odlišných tradícií však určite priniesla zaujímavé napätie, možno nie vo výsledku, ale predovšetkým pri procese samotnej tvorby. Svedčia o tom aj vyjadrenia zúčastnených hercov a skutočnosť, že predstavenie sa teší diváckemu záujmu.

Premiéra: 23. marca 2002

Počet repríz: 18

William Shakespeare: ANTONIUS A KLEOPATRA

Antonius a Kleopatra je Shakespearova tragédia, ktorá sa ešte v Činohre SND nehrala. No nielen to bol dôvod pre jej uvedenie. Rozhodujúcim impulzom bolo hosťovanie maďarskej režisérky Enikő Eszenyi, ktorá v roku 1996 získala takmer všetky DOSKY (Divadelné ocenenia sezóny) za inscenáciu Shakespearovej komédie Ako sa vám páči v Činohre SND. Ako vtedy aj teraz nový a jazykovo invenčný preklad pripravil Ľubomír Feldek. Ako vtedy aj teraz sa režisérka rozhodla pre radikálnu, netradičnú javiskovú interpretáciu diela - v scénografii a v kostýmovej výprave dravým „prienikom“ súčasných prvkov do historického prostredia, v herectve dôrazom na dynamickú akčnosť výlučne mladých a najmladších hercov a v žánri razantným posunom tragédie ku groteske. Odvaha, s akou to všetko Enikő Eszenyi urobila, nie je na našich javiskách obvyklá, ale obecenstvo dramaturgicko-režisérsky „posun“ prijalo veľmi dobre. Sčasti aj kritika, ktorá vo svojej mladšej kategórii inscenáciu prijala s nadšením a v seniorskej kategórii ju odmietla. Aj táto kontroverznosť je charakteristická a svojím spôsobom svedčí o tom, že kolektív inscenátorov na čele s režisérkou „trafil do čierneho“. Shakespeare na javisku Činohry SND sa stal súčasným provokujúcim, zábavným a živým autorom – čo si želať viac...

Premiéra: 16. júna 2002

Počet repríz: 15

J. Glowacki: ŠTVRTÁ SESTRA

Glowackého hra patrí do série súčasných textov a teda aj dramaturgických snáh prinášať texty tohto typu na javisko činohry. Odohráva sa v súčasnej Moskve a pred našimi očami odкрýva svet celkom zámerne otočených hodnôt. Jeho realita je umelá, vykonštruovaná, poskladaná z detailov, avšak kvalita textu spočíva práve v tomto „klame“, ktorá spájaním reálnych detailov vytvorí groteskný obraz, taký blízky našej súdobej skúsenosti. Režisér Emil Horváth spolu so scénografom P. Čaneckým posunuli hrací priestor na proscénium, oddelili od zvyšku javiska prievitnou „projekčnou“ stenou, na ktorú sa však neprojektuje nič iné ako tieň postáv, resp. v prvej časti predstavenia sa objaví za „projekciou“ magický obraz magickej reality udeľovania Oskarov. Text je dôsledne, skoro matematicky komponovaný a nesie v sebe veľké komplikácie v tom, aký prístup si vyžaduje od herca. Trojica protagonistiek (tri sestry: I. Timková, M. Čobejová, Z. Marošová) podľa kritik našla optimálne naladenia a zladenie svojich hereckých postupov a text, ktorý si v dobrom zmysle slova vynútil „iný“ spôsob herectva, (zvečňujúci, plný zdanlivo nelogických emocionálnych zlomov a strihov), poslúžil ako prostriedok pre celkom odlišnú hereckú interpretáciu. Inscenácia sa však nekončí len pri nutnosti použiť nie celkom tradičné herecké prostriedky. Atraktivitu pre publikum prináša hlavne prostredie, téma a blízkosť, dokonca hmatateľné spojenie divákov s realitou, ktorá sa odohráva na javisku. Okrem iného je grotesknosť podávaná s humorom, hoci ten je drsný, často vulgárny, presne taká ako jazyk skupiny ľudí, ktorých obraz sa nám tu podáva. Nutnosť odкрývať aj túto „neakademickú“ realitu, jej nespochybniteľná aktuálnosť, to všetko sú atribúty inscenácie, ktorá konečne aj u kritiky našla priaznivú odozvu. Zopár výčítiek smerovalo k faktu, že samotný text nesie občas viac, než len vtipné bonmoty glosujúce súčasný stav spoločnosti (a hlavne ľudskej duše). S týmto názorom sa však nie vždy stotožňujú reakcie publika. Je teda zrejmé, že vzniklo predstavenie, ktoré sa vyslovuje, ktoré nesie výpoveď o diskutabilných a kontroverzných témach, preto je jeho sporné prijatie vlastne potvrdením opodstatnenia podobné tituly prinášať na javisko Činohry SND.

Premiéra : 23. a 24. novembra 2002

Počet repríz : 9

Malá scéna SND

Lubomír Feldek: HOROR V HORÁRNI

Feldekova hra Horor v horárni naplnila hneď niekoľko dramaturgických kritérií, ktoré opodstatnili jej zaradenie do repertoáru. Ide o súčasný text (pripravený exkluzívne pre Činohru SND), spracúva klasickú slovenskú poému P. O. Hviezdoslava a napokon aj vytvorenie spojenia tejto hry s mladým režisérom Patrikom Lančaričom posunulo toto spracovanie do roviny projektu s ambíciami, ktoré presahujú len vytvorenie kvalitného repertoárového „čísla“. Feldekovo spracovanie Hájnikovej ženy, ktoré sa s motívom vraždy A. Villányiho pohráva prostriedkami modernej drámy (pohrávanie sa so žánrami, hra jazyka v poézii i próze, filmové kompozícia „klipov“, prestupovanie realít, vzájomná manipulácia týchto svetov, subjektivita videnia), prináša spochybnenie akejkoľvek pravdy a skutočná verzia neexistuje. Všetky sa však odohrávajú pred našimi očami, preto príležitosť pre hercov sa stala súčasne výzvou pre ich kreativitu. Aj kritika vysoko vyzdvihla D. Mórovú a jej Hanku spolu s T. Mašťalom a M. Igondom, ktorí sa pred našimi očami „zázračne“ premieňajú podľa toho, kto príbeh rozpráva. Centrom príbehu je však samotné vyšetrovanie, ktoré vedie Doktor Országh (M. Labuda) a Doktor Nádaši (S. Dančiak). Ich postavy a spracovanie akoby prinieslo návrat do „klaunskej“ mladosti tejto vynikajúcej dvojice a poskytla im priestor pozitívne sa konfrontovať so skupinou mladých hercov. Hru i inscenáciu neoddeliteľne dopĺňa akýsi chór, ktorý sa tiež neustále premieňa (spieva, stáva sa verejnosťou, či sa individualizuje), čím sa z neho stáva dokonalý prostriedok pre iróniu a scudzujúci komentár. V tom ich podporuje aj hudba Miloslava Kráľa, ktorá sa pohybuje na úrovni spájanie klasických folklórnych motívov s modernejšími hudobnými žánrami či štýlmi (hip-hop, gospel, a pod.) Inscenácia má veľkú odozvu práve u mladšej generácie, pretože prináša atraktívny pohľad na kus známy z „povinného čítania“, často nudného spôsobu zoznamovania a vyrovnávania sa s klasikou. Výkon Mariana Labudu ako aj herecký výkon Diany Mórovej, s prihliadnutím na ďalšie úlohy oboch protagonistov, boli ohodnotené Cenou Literárneho fondu.

Premiéra: 19. a 20. januára 2002

Počet repríz: 20

Jean-Claude Grumberg: KRAJČÍRKY

Súčasný francúzsky dramatik patrí vo svojej vlasti k najrenomovanejším divadelným autorom, ktorého kritiky prirovnáva k Anouilhovi. Napriek tomu bol na Slovensku neznámy a nehraný, a preto uvedenie jeho hry Krajčírky možno považovať za jednoznačný dramaturgický počin. V kvalitnom preklade Evy Melichárkovej (na objednávku činohry) celý inscenačný tím pripravil inscenáciu, ktorá v internom hodnotení patrila medzi najlepšie v sezóne. Iste nie je náhodou, že Krajčírky sú delegované na rôzne festivaly (Triológ v Brne, Týždeň slovenského divadla v Prahe) a že protagonisti predstavenia boli navrhnutí a odmenení viacerými oceneniami (DOSKY, Cena Literárneho fondu). Režisér Mikulík potvrdil svoje renomé inteligentného a citlivého umelca, ktorého režijný vklad sa prejavuje predovšetkým v mimoriadnej hereckej súhre a nekonvenčnej interpretácii psychológie dramatických charakterov. Výtvarné riešenie ponúka v náznakoch atmosféru dielne v povojnovom Paríži a nenápadne je povýšené aj do roviny akéhosi retro-kina. Kruté témy hry (deportácia Židov, absurdná byrokracia, boj o existenčné prežitie...) sú preteplené humorom, iróniou a spolupatričnosťou, z ktorých sála nepatetický dejinný optimizmus. V hlavnej postave Leóna sa zaskvel Marián Labuda, účinkovanie všetkých ostatných – ženských predstaviteľiek – kritika svorne vyzdvihla ako herecký koncert.

Premiéra: 6. apríla 2002

Počet repríz: 20

Tennessee Williams: MAČKA NA HORÚCEJ PLECHOVEJ STRECHE

Williams bol a je vcelku frekventovaným svetovým autorom na slovenských javiskách. Psychologický realizmus, ktorý dlhodobo tvorí podstatu nášho herectva, plne korešponduje s ladením jeho brilantných, vždy aktuálnych hier – keďže originálne analyzujú najmä rodinné vzťahy a neodkryté komplikované vrstvy ľudskej duše, povahy, temperamentu a sociálnych väzieb. „Nová“ doba iba nahráva opätovnému oživeniu záujmu o klasika modernej drámy – otvorení tabuizovaných tém (sex), boj o prežitie (konkurencia, majetok), odhaľovanie pravdy (oslobodzovanie od temnej minulosti), existenčné a existenciálne neistoty... to všetko hrá v prospech slobodnejšieho prístupu k Williamsovi a užšej komunikácie s divákom. Ten prežíva aj našu inscenáciu takmer ako psychodrámu korešpondujúcu s jeho vlastnou skúsenosťou. Záujem o predstavenie tomu nepochybne nasvedčuje, keďže nejde o tzv. ľahký titul. Režisér Haspra má s týmto typom dramatiky dlhoročné skúsenosti, ktoré vo formálne zámerne nekrikľavej inscenácii bezproblémovo zúročil. Kritika mala výhrady k hudobnému a výtvarnému riešeniu, ale s o to väčším rešpektom ocenila herecké výkony. Sondy do hlbín ľudského osamotenía – tak charakterizoval recenzent vyznenie inscenácie. V doteraz nepoznanej polohe ocenili kritici protagonistku Ingrid Timkovú (Maggie), oboch predstaviteľov Bricka (Jozef Vajda a Ján Gallovič) ako aj Františka Kovára (Veľký Ocko). Inscenácia, formálne tradičná, pôsobí ako katarzia pre dnešného diváka a je dôstojnou súčasťou repertoáru Činohry SND.

Premiéra: 14. a 15. júna 2002

Počet repríz: 20

Franz Wittenbrink: SEKRETÁRKY

(Podľa rovnomennej inscenácie divadla Schauspielhaus Hamburg adaptovali Martin Porubjak a Ivan Marton)

Za predlohu tomuto predstaveniu poslúžila inscenácia divadla Schauspielhaus z Hamburgu. Nebola to inscenácia textu hry, ale „pesničkový večer“ – ako tento žáner nazýva divadelník a hudobník Franz Wittenbrink. Wittenbrink v ňom využíva známe šlágre a evergreeny, ktoré dramaturgicky zreťazuje do modelových príbehov ľudí uzatvorených v určitom prostredí: v Sekretárkach šiestich žien za písacími strojmi v jedinej miestnosti. Cez piesne sa odhaľujú vzťahy medzi postavami: bežné konflikty, sympatie, žiarlivosti, nevraživosti, ale aj okamihy radosti, solidarity, šťastia. Nijaké „veľké“ témy, lež obraz strastí i slastí obyčajného života v obyčajnom pracovnom prostredí. S ambíciou ponúknuť divákovi vkusnú invenčnú, inteligentnú zábavu. A pravdaže, spevácky i herecký talent účinkujúcich, ich radosť z hry a spevu i z parafrázovania notoricky známych piesní, ktoré sú samozrejme zväčša domácej proveniencie. V tomto zmysle je Wittenbrinkov námet dôsledne prenesený do nášho prostredia. Ambície tvorcov sa naplnili - inscenácia vyžaruje radosť zo spevu i hry a nákazlivú hereckú vervu a energiu. Predstavenie Sekretárok patrí k najúspešnejším repertoárovým titulom, všetky reprízy od premiéry boli dlho vopred beznádejne vypredané.

Premiéra: 16. a 17. novembra 2002

Počet repríz: 13

SND spracúva svoj rozpočet v štruktúre a rozsahu určenom MK SR. Položkovitý rozpočet a jeho čerpanie je uvedené v tabuľke č. 5.5.1

Tabuľka č. 5.5.1.

v tis. Sk

Ukazovateľ	Skutočnosť 2001	Schválený Rozpočet 2002	Upravený Rozpočet 2002	Skutočnosť 2002	Z toho z transferu	% čerpania 4:3
	1	2	3	4	5	6
Výnosy spolu (6)	351 114	352 000	387 247	394 072	313 791	1001,8
Z toho:						
Prevádzková dotácia (691)	267 476	282 000	313 791	313 791	313 791	100,0
Tržby za predaj (601+602)	57 222	52 000	60 954	61 482	-	100,9
Z toho						
Tržby z prenájmu	11 811	12 000	12 819	12 834	-	100,1
Iné ostatné výnosy A tržby (649+ 651)	22 082	15 000	9 001	15 283	-	169,8
Náklady spolu (5)	350 834	352 000	387 247	393 124	313 791	101,5
Z toho						
Spotrebované nákupy (50)	36 271	36 700	33 558	36 605	30 529	109,0
Služby (51)	50 389	47 740	56 972	59 061	54 165	103,7
Z toho:						
Reprezentačné (513)	258	240	692	666	331	96,2
Osobné náklady (52)	244 565	247 890	278 863	279 404	211 797	100,2
Z toho:						
Mzdové náklady (521)	178 852	180 211	203 831	205 229	159 725	100,7
Dane a poplatky (53)	352	270	344	397	300	115,4
Ostatné náklady (54)	3 384	2 500	3 710	3 952	3 500	106,5
Odpisy, predaný Majetok, rezervy (55)	15 873	16 900	13 800	13 705	13 500	99,3
Z toho:						
Odpisy N a HIM (551)	15 866	16 900	13 800	13 696	13 500	99,2
<u>Hospodársky Výsledok</u>	+ 280	-	-	+ 948	-	-

Dátum: 27.2.2003

Spracoval: Ing..Morávek

Z pohľadu roka 2002 dosiahlo SND vyšší objem tržieb z predstavení v porovnaní so skutočnosťou roka 2001 a to predovšetkým citlivým uplatňovaním cien na konkrétne tituly. Aj v roku 2002 zabezpečilo a použilo SND na zabezpečenie svojej činnosti ostatné výnosy. V rámci materiálových nákladov vynaložilo náklady na nákup materiálu pre výrobu scénických a kostýmových výprav a bežný spotrebný materiál na zabezpečenie prevádzky

budov a zariadení. Napriek nárastu cien oproti skutočnosti roku 2001 SND čerpalo materiálové náklady na úrovni skutočnosti roku 2001.

Nárast služieb oproti skutočnosti roku 2001 bol zapríčinený uskutočnením divadelného festivalu v rámci Európskej divadelnej konvencie /ETC/ a zasadnutia kongresu ETC v Bratislave.

V rámci ostatných nákladov uhradilo SND predovšetkým náklady súvisiace s poistením majetku v správe SND. Pokles objemu odpisov oproti skutočnosti roku 2001 súvisí so stupňom odpísania konkrétneho majetku vzhľadom na platnú metodiku..

Vzhľadom na výrazne vyššie výnosy celkom, t.j. aj vrátane prevádzkových dotácií od MK SR vznikol priestor na rast mzdových nákladov.

Dosiahnutý hospodársky výsledok za rok 2002 možno hodnotiť ako priaznivý.

6.6. Personálne otázky

Rok	Skutočnosť r. 2001	Limit r. 2002	Skutočnosť r. 2002
Prepočítaný počet zamestnancov	839	852,6	853

SND zabezpečuje vzdelávanie svojich zamestnancov v nevyhnutnom rozsahu, danom príslušnými predpismi pre výkon technických prác (školenia vodičov, elektrikárov, zvaračov a pod.).

Stavy zamestnancov sú dané najnevyhnutnejšími počtami pre výkon konkrétnych prác v súčasných priestoroch. Priemerná mesačná mzda zamestnancov SND narástla oproti roku 2001 o 2 234,- Sk. Poznamenávame však, že priemerná mesačná mzda zamestnancov SND bola v rokoch 1999 a 2000 pod úrovňou roku 1998.

7. 7. Ciele a prehľad plnenia

Ciele, ktoré má SND plniť, sú z pohľadu kvantitatívneho počty premiér, predstavení a návštevníkov. Plnenie týchto cieľov uvádzame v tabuľkách týkajúcich sa hlavnej činnosti SND. K hodnotenému obdobiu má SND v repertoári 69 titulov.

Na realizáciu týchto cieľov dosahuje SND vlastné výnosy, ktorými čiastočne kryje nevyhnutné prevádzkové náklady. Doplnenie potrebných finančných prostriedkov na krytie prevádzkových nákladov v konkrétnom roku zabezpečuje MK SR.

Sebestačnosť SND ani v roku 2002 neklesla pod úroveň 20%.

Najvyšší objem finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie cieľov SND predstavujú osobné náklady, čo vyplýva zo zabezpečenia potrebného rozsahu prác a činností. Prevádzkové náklady boli čerpané v najnutnejšom objeme potrebnom pre zabezpečenie prevádzkyschopnosti SND. SND odstalo v rámci bežného transferu na činnosť v roku 2002 účelovo určené finančné prostriedky na aktivity, ktoré možno chápať tiež ako ciele. SND tieto aktivity, uvedené v tabuľke "Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch na schválené aktivity za rok 2002", vyúčtovalo voči MK SR.

Z kvalitatívneho pohľadu sa SND snaží uvádzať tituly, ktoré oslovujú čo najširšiu divácku obec nielen výkonom protagonistov, ako aj vierohodnosťou a kvalitou, ale aj umeleckým spracovaním scény a kostýmov. Symbiózou tohto snaženia býva pozitívne hodnotenie odbornej kritiky a priaznivý ohlas diváckej verejnosti doma i v zahraničí.

8. 8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v danom roku

Hodnotenie nákladov a výnosov za rok 2002 je vykonané v časti 5 tejto správy. V rámci dosiahnutých výsledkov možno kladne hodnotiť plnenie výkonových ukazovateľov ako sú počet premiér, počet predstavení, počet návštevníkov a tržby z predstavení. Dlhoročná priazeň diváckej verejnosti sa pozitívne odrazila na dosiahnutých výsledkoch nielen v roku 2002 ale aj v predchádzajúcich rokoch. Za významný kultúrny a spoločenský prínos považujeme ohlas na divadelný festival v rámci Európskej divadelnej konvencie /ETC/ a zasadnutia kongresu ETC.

9. 9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

SND neuvádza prehľad hlavných skupín užívateľov svojich výstupov, t.j. predstavení činohry, opery a baletu, nakoľko sú nimi občania všetkých sociálnych vrstiev a vekových skupín. SND im vychádza v ústrety uvážlivým stanovením cien vstupeniek na jednotlivé predstavenia a poskytovaním zliav pre vybrané skupiny obyvateľstva (dôchodcovia, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, vojaci a študenti).

Spracoval: Ing. Morávek
Bratislava: 28. februára 2003.

Schválil:

Doc. Dušan J a m r i c h
generálny riaditeľ

Názov organizácie: Slovenské národné divadlo Bratislava

Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené aktivity za rok 2002

Príloha č.2

Počís.	Názov „Projektu na kultúrnu aktivitu“	Druh x/ VPS,ZS, BT, KT, iné	Vyúčtovanie predložené listom č. j.	Objem poskytnutých finančných prostriedkov	Objem vyúčtovaných finančných prostriedkov	Vrátená suma, dátum, bankový výpis
01.	Festival „Slovenské divadlo v Prahe“ 17.-19.2.2002 predstavenie Scény z manželského života“	ZS	6101/202/2002 z 8.11.2002	50.000,-	49.928,60	71,40
02.	Medzinárodný divadelný festival TRIALÓG 2002 Činohra SND 6.2.2002 „Marat – Sade“	VPS	6101/292/2002 z 2.12.2002	80.000,-	79.544,20	696,20
03.	Hosťovanie francúzskeho režiséra a výtvarníka premiéra 23.3.2002 „Don Juan“	VPS	6101/24/2002 z 3.12.2002	220.000,-	219 533,-	467,-
04.	Výmenný zájazd do ND Praha 12. -16.4.2002 predstavenia „Pomocník“ a „Tančiareň“	VPS	6101/166/2002 z 8.7.2002	630 000,-	627.968,85	13.946,60
05.	Hosťovanie maďarského divadla Vigszínház Budapešť v Bratislave 5.5.2002 predstavenie „Nora“	VPS	6110/200/2002 z 11.9.2002	144. 000,-	135.999,-	8.001,-
06.	Medzinárodný divadelný festival „SETKÁNÍ“ Zlín 7.5.2002 predstavenie „Portugália“	VPS	6101/293//2002 z 2.12.2002	25.000,-	24.796,-	204,-
07.	Medzinárodný divadelný festival „KONTAKT“ Toruň 25. - 28.5.2002 predstavenie „Tančiareň“	VPS	6101/246/2002 z 21.10.2002	170.000,-	149.054,93	20.945,07
08.	6. ročník medzinárodného festivalu Európskej divadelnej konvencie „EUROTHALIA“ Bratislava 24. - 30.6.2002	VPS	6101/220/2002 z 27.9.2002	7 275 000,-	7 376 773,78	-
09.	Výmena podlahovej krytiny v diváckych a spoloč. priestoroch historickej budovy SND	VPS	6101/215/2002 z 24.9.2002	4 200.000,-	4 189.208,70	10.791,30
10.	Hosťovanie Baletu SND v Prahe 23. – 26.11.2002 predstavenie „Zvonár z Notre Dame“	VPS	6001/307/2002 z 30.12.2002	550.000,-	551.334,14	30.580,59
11.	Účasť na zasadnutí výboru „ETC“ v Nice, Francúzsko 1.-3.11.2002	VPS	6101/299/2002 zo 4.12.2002	50.000,-	65.657,51	-
12.	Účasť na zasadaní Valného zhromaždenia „ETC“ Hamburg, Nemecko 28.-1.12.2002	VPS	6101/313/2002 z 13.12.2002	50.000,-	55.376,20	-
13.	Európska divadelná konvencia –úhrada členského poplatku za rok 2002	VPS	6101/291/2002 z 2.12.2002	210.000,-	201.171,80	8.828,20
14.	Hosťovanie zahraničných sólistov v predstaveniach Baletu SND v roku 2002	VPS	6101/301/2002 zo 6.12.2002	100.000,-	102.000,-	-

Por. čís.	Názov „Projektu na kultúrnu aktivitu“	Druh x/ VPS, ZS, BT, KT, iné	Vyúčtovanie predložené listom č. j.	Objem poskytnutých finančných prostriedkov	Objem vyúčtovaných finančných prostriedkov	Vrátená suma, dátum, bankový výpis
15.	Výmenný zájazd Činohry do Budapešti 30.11. – 2.12.2002 predstavenie „Tančiareň“	VPS	6101/306/2002 z 30.12.2002	430.000,-	397 155,96	41.966,90

Bratislava 28.2.2003
Spracoval: M.Pažická

Plnenie výkonov v roku 2002

Ukazovateľ	December 2002	December 2001	Od začiatku roku 2002	Od začiatku roku 2001	Rozdiel 2-1	Rozdiel 3-4
A	1	2	3	4	5	6
A. Premiéry	1	1	14	15	-	- 1
a) Opera	1	1	5	4	-	+ 1
b) Balet	-	-	1	3	-	- 2
c) DPOH	-	-	4	4	-	-
d) MS	-	-	4	4	-	-
B. Predstavenia	66	76	683	720	- 10	- 37
a) Opera	16	19	176	178	- 3	- 2
b) Balet	7	11	68	73	- 4	- 5
c) DPOH	22	24	213	234	- 2	- 21
d) MS	21	22	226	235	- 1	- 9
C. Návštevníci	26 236	30 506	254 401	292 356	- 4 270	- 37 955
a) Opera	8 867	10 427	92 340	101 369	- 1 560	- 9 029
b) Balet	4 187	6 963	37 388	41 622	- 2 776	- 4 234
c) DPOH	9 382	9 719	86 010	109 437	- 337	- 23 427
d) MS	3 800	3 397	38 663	39 928	+ 403	- 1 265
D. Priem.návštev.	398	401	372	406	- 3	- 34
a) Opera	554	549	525	569	+ 5	- 44
b) Balet	598	633	550	570	- 35	- 20
c) DPOH	426	405	404	468	+ 21	- 64
d) MS	181	154	171	170	+ 27	+ 1
E. Využ.hľadiska	91,63	92,62	88,91	89,36	- 0,99	- 0,45
a) Opera	93,44	92,56	87,98	88,43	+ 0,88	- 0,45
b) Balet	95,86	98,85	90,82	93,69	- 2,99	- 2,87
c) DPOH	87,33	90,00	88,08	88,75	- 2,67	- 0,67
d) MS	94,29	88,74	91,22	89,12	- 5,55	+ 2,10
F. Tržby v tis.Sk	5 063	5 976	47 575	45 003	- 913	+ 2 572
a) Opera	2 791	3 415	28 124	26 180	- 624	+ 1 944
b) Balet	438	517	4 136	3 879	- 79	+ 257
c) DPOH	1 340	1 729	10 870	11 369	- 389	- 499
d) MS	494	315	4 445	3 575	+ 179	+ 870
G. Priem.tržba v Sk	76.696,-	78.623,-	69.656,-	62.504,-	- 1.927,-	+ 7.152,-
a) Opera	174.400,-	179.712,-	159.793,-	147.078,-	- 5.312,-	+12.715,-
b) Balet	62.538,-	46.938,-	60.824,-	53.133,-	+ 15.600,-	+ 7.691,-
c) DPOH	60.925,-	72.049,-	51.035,-	48.585,-	- 11.124,-	+ 2.450,-
d) Malá scéna	23.496,-	14.331,-	19.667,-	15.213,-	+ 9.165,-	4.454,-
H.Priem.vstup. v Sk	192,94	195,87	186,97	153,93	- 2,93	+ 33,04
a) Opera	314,70	327,47	304,56	258,26	- 12,77	+ 46,30
b) Balet	104,55	74,15	110,62	93,19	+ 30,40	+ 17,43
c) DPOH	142,86	177,92	126,39	103,89	- 35,06	+ 22,50
d) Malá scéna	129,84	92,81	114,96	89,54	+ 37,03	+ 25,42

Prehľad divadelných hier v repertoári 2002

Tab. č. 2

Autor	Názov predstavenia	Dát. prem.	Poč. pr.	Ponúk. miesta	Poč. návšt.	Tržby zo vstup. v Sk	Priem. návš.	Využ. hľad.
Opera:								
G.Verdi	Aida		6	3 558	3 471	1 168. 946,95	579	97,55
U.Giordano	Andrea Chénier	18.12.	3	1 779	1 396	463. 708,70	465	78,47
G.Rossini	Barbier zo Sevilly		6	3 558	2 968	943. 994,67	495	83,42
G.Puccini	Bohéma		3	1 779	1 737	528. 694,91	579	97,64
G.Bizet	Carmen	08.03.	19	11 270	10 817	4 621.258,54	569	95,98
W.A.Mozart	Čarovná flauta		7	4 151	3 718	1 154.059,54	531	89,57
G.Verdi	Don Carlos		6	3 558	3 111	1 043.860,39	519	87,44
G.Verdi	Don Giovanni		13	7 709	6 875	2 805.665,83	529	89,18
G.Verdi	Falstaff		1	593	542	185.981,66	542	91,34
A.Thomas	Hamlet		2	1 186	669	141.122,46	335	56,41
R.Leoncavallo P.Mascagni	Komedianti, Sedliacka česť		4	2 372	2 125	760.696,77	531	89,59
-	Koncert operných árií		8	5 451	5 351	835.080,38	669	98,17
G.Verdi	• La Traviata		11	6 501	5 840	1 831.65,02	531	89,83
G.Donizetti	Lucia di Lammermoor		3	1 779	1 335	387.014,31	445	75,04
G.Verdi	Luisa Miller		5	2 965	2 289	689.120,02	458	77,20
T. McNally	Majstrovská lekcia Maria Callas	15.06.	10	5 932	5 165	793.905,50	517	87,01
G.Verdi	Nabucco		13	7 709	7 461	2 128.323,16	574	96,78
G.Donizetti	Nápoj lásky		5	2 965	2 155	611.516,34	431	72,68
J.Strauss	Noc v Benátkach		9	5 337	5 011	1 615.195,07	557	93,89
G.Verdi	Otello		1	593	593	186.350,55	593	100,00
A.Schonberg G.Puccini	Očakávanie Plášť	04.10.	4	2 372	1 493	335.655,90	373	62,94
P.I.Čajkovskij	Panna Orleánska		5	2 965	2 081	575.006,49	416	70,19
B.Smetana	Predaná nevesta		6	3 558	3 032	1 097.707,70	505	85,22
G.Verdi	Rigoletto		6	3 558	3 313	1 094.136,62	552	93,11
M.Dubovský	Tajomný kľúč		6	3 450	2 892	152.875,00	482	83,83
G.Puccini	Tosca		6	3 558	3 305	915.692,55	551	92,89
J.Massenet	Werther		2	1 186	661	179.934,94	331	55,73
N.Rimskij- Korsakov	Zlatý kohútik	18.05.	6	3 558	2 934	876.757,07	489	82,46
Opera celk.		5	176	104 950	92 340	28 123.527,04	525	87,98
Balet:								
L.A.Minkus	Don Quijote		3	1 779	1 450	142.493,88	483	81,51
A.Adam	Giselle		4	2 372	1 984	267.725,23	496	83,64
P.I.Čajkovskij	Labutie jazero		9	5 747	5 441	718. 982,97	605	94,69
P.I.Čajkovskij	Luskáčik		9	5 551	5 253	332. 993,80	584	94,63
T.Frešo	Narodil sa chrobáčik		6	3 558	3 518	159. 737,56	586	98,88
S.Prokofiev	Romeo a Júlia		8	4 744	4 076	577. 231,18	510	85,92
V.Patejdl B.Filan	Snehulienka a sedem pretekárov		6	3 558	3 227	151.378,60	538	90,70
P.I.Čajkovskij	Spiaca krásavica	25.1.	13	7 709	7 240	1 227. 854,01	557	93,92
I.Stravinskij G.Verdi	Svätenie jari Requiem		4	2 372	1 899	238. 728,03	475	80,06
M.Jarre	Zvonár z Notre Dame		6	3 775	3 300	318. 873,00	550	87,42
Balet spolu		1	68	41 165	37 388	4 135. 998,26	550	90,82
DPOH:								
L.Caroll M.Janoušek	Alica v zázračnej krajine	27.1.	25	11 250	9 455	535. 965,-	378	84,04
W.Shakespeare	Antonius a Kleopatra	16.6.	15	6 750	5 349	663. 214,-	357	79,24

Autor	Názov predstavenia	Dát. prem.	Poč. Pr.	Ponúk. miesta	Poč. návšt.	Tržby zo vstup. v Sk	Priem. návšt.	Využ. hľad.
W.Shakespeare	Búrka		4	1 800	1 333	105.295,-	333	74,06
C.Goldoni	Čertice		5	2 250	2 232	260.105,-	446	99,20
A.Christie	Desať malých černoškov		11	4 950	4 183	398.645,-	380	84,51
J.B.P.Molière	Don Juan	23.03.	18	8 100	6 980	983.994,-	388	86,17
G.Feydeau	Chrobák v hlave		10	4 628	4 628	868.605,-	463	100,00
P.Weiss	Marat-Sade		2	1 024	801	32.220,-	401	78,22
E.Bryll-K.Gartnerová	Na skle maľované		8	3 592	3 536	748.875,-	442	98,44
L.Ballek-O.Šulaj	Pomocník		12	5 580	4 328	300.910,-	361	77,56
Z.Egressy	Portugália		16	7 310	6 310	702.745,-	394	86,32
D.Wassermann	Prelet nad kukučkiným hniezdom		11	4 950	4 234	344.815,-	385	85,54
J.Glowacki	Štvrtá sestra	23.11.	9	4 050	3 195	480.790,-	355	78,89
M.Huba-M.Porubjak	Tančiareň		30	14 613	14 413	3 007.331,-	480	98,63
W.Shakespeare	Veselé panie windsorské		5	2 250	2 085	177.545,-	417	92,67
Sofoklés	Vládca Oidipus		12	5 400	4 269	456.899,-	356	79,06
J.G.Tajovský	Ženský zákon		20	9 151	8 679	802.465,-	434	94,84
DPOH spolu		4	213	97 648	86 010	1 0 870. 418,-	404	88,08
Malá scéna:								
B.Ahlfors	Ale,ale pani plukovníková!		18	3 424	3 375	415.076,-	188	98,57
R.Bolt	Človek pre všetky časy		12	2 008	1 563	136.070,-	130	74,84
J.Jeský-V.Klimáček	Demokrati		3	522	515	37.190,-	172	98,66
E.Feldek	Horor v horárni	19.01.	20	3 480	3 454	389.784,-	173	99,25
J.Palárik	Inkognito		6	1 120	1 094	125.850,-	182	97,68
J.C.Grumberg	Krajčírky	06.04.	20	3 480	3 474	453.769,-	174	99,83
P.Molnár	Liliom		9	2 811	2 644	223.850,-	294	94,06
T.Williams	Mačka na horúcej plechovej streche	14.06.	20	3 480	3 348	494.954,-	167	96,21
D.Harrower	Nože v sliapkach		16	3 160	2 000	204.690,-	125	63,29
S.Martin	Picasso v bare Lapin Agille		11	1 914	1 693	158.305,-	154	88,45
S.Gray	Na konci hry		14	2 828	2 277	187.695,-	163	80,52
I.Bergman	Scény z manželského života		31	5 955	5 760	813.749,-	186	96,73
E.Ionesco	Stoličky		20	3 598	3 316	311.395,-	166	92,16
J.P.Sartre	S vylúčením verejnosti		13	2 262	1 982	129.595,-	152	87,62
F.Wittenbrick	Sekretárky	16.11.	13	2 262	2 168	362.800,-	167	95,84
MS spolu		4	226	42 384	38 663	4 444.772,-	171	92,22
SND celkom		14	683	286 147	254 401	47 574 715,30	372	88,91

Prehľad hlavných propagačných akcií k premiéram – rok 2002

Tab. č. 3

Súbor	Premiérový titul	Náklady na bulletiny, výlep úč. 518 05 v Sk	Náklady na propagáciu Úč. 518 12 v Sk	Ostatné služby Prenájom výlep.plôch v Sk
Opera	Carmen	26.905,-	262.405,-	5.145,-
	Zlatý kohútik	30.719,-	73.370,-	1.715,-
	Majstrovská lekcia Marie Callas	27.309,-	48.266,-	2.287,-
	Očakávanie, Plášť	35.675,-	32.718,-	4.574,-
	Andrea Chénier	31.717,-	59.163,-	1.715,-
Balet	Spiaca krásavica	42.779,-	56.980,-	1 827,-
DPOH	Horor v horárni	33.528,-	63.115,-	15.669,-
	Alica v zázračnej krajine	97.255,-	65.990,-	14.525,-
	Don Juan	45.798,-	62.318,-	15.097,-
	Krajčírky	35.328,-	63.151,-	16.241,-
Malá scéna	Mačka na horúcej plechovej streche	34.128,-	62.955,-	3.774,-
	Antonius a Kleopatra	35.478,-	62.988,-	3.774,-
	Sekretárky	37.398,-	65.466,-	8.024,-
	Štvrtá sestra	35.723,-	63.423,-	17.477,-

Prehľad o premiérach – rok 2002

Tab.č.4

Autor	Názov hry	Dirigent	Režisér Choreograf	<u>Scéna</u>	Kostýmy	Dátum premiéry
Opera:						
G.Bizet	Carmen	D.Štefánek R.Štúr M.Mázik	M.Chudovský	J.Ciller	P.Čanecký	08.03.
N.A.Rimskij- Korsakov	Zlatý kohútik	P.Feranec P.Selecký	<u>P.Smolík</u>	V.Čáp	E.Városová	18.05.
T.McNally	Majstrovská lekcia Marie Callas	-	J.Bednárik	V.Čáp	M.Čorba	15.06.
A.Schonberg G.Puccini	Očakávanie, Plášť	P.Feranec P.Štefánek M.Oswald	A.Nekovar	J.Haščák	J.Haščák	04.10.
U.Giordano	Andrea Chénier	R.Štúr M.Mázik P.Selecký	G.Montavon	H.I.Kittel	E.Városová	18.12.
Balet:						
P.I.Čajkovskij	Spiaca krásavica	M.Mázik	B.Juldašev	J.Jelínek	J.Jelínek	25.01.
DPOH:						
L.Carroll- M.Janoušek	Alica v zázračnej krajine	-	Š.Korenči	J.Válek	J.Kuttnerová	27.01.
J.B.P.Molière	Don Juan	-	P.Kerbrat	E.Lang	E.Lang	23.03.
W.Shakespeare	Antonius a Kleopatra	-	E.Eszenyi	Z.Khell	K.Štefková	16.06.
J.Glowacki	Štvrtá sestra	-	E.Horváth	P.Čanecký	P.Čanecký	23.11.
Malá scéna:						
E.Feldek	Horor v horárni	-	P.Lančarič	E.Drličiak	J.Kuttnerová	19.01.
J.C.Grumberg	Krajčírky	-	P.Mikulík	A.Grusková	A.Grusková	06.04.
T.Williams	Mačka na horúcej plechovej streche	-	P.Haspra	V.Suchánek	H.Bezáková	14.06.
F.Wittenbrink	Sekretárky	-	M.Porubjak	A.Grusková	A.Grusková	16.11.

Prehľad o zájazdových predstaveniach v tuzemsku – rok 2002

Tab.č.5

Por.č.	Dátum	Názov predstavenia	Miesto	Počet predst.	Ponúk. miesta	Počet náštev.	Tržby v Sk
01.	24.01.	Stoličky	Trnava	1	292	292	35.000,-
02.	17.02.	Chrobák v hlave	Nitra	1	578	578	80.000,-
03.	11.04.	Liliom	Piešťany	1	601	601	50.000,-
04.	20.04.	Ale,ale pani plukovníková !	Prešov	1	320	320	30.000,-
05.	21.04.	Ale,ale pani plukovníková !	Prešov	1	320	320	30.000,-
06.	04.05.	Na konci hry	Bojnice	1	370	370	35.000,-
07.	05.05.	Na konci hry	Bojnice	1	370	370	35.000,-
08.	20.06.	Ženský zákon	Piešťany	1	601	601	60.000,-
09.	02.06.	Inkognito	Topoľčianky	1	250	250	45.000,-
10.	22.06.	Liliom	Zvolen	1	540	540	50.000,-
11.	31.08.	Koncert operných árií	Nitra	1	1 300	1 200	80.000,-
12.	29.09.	<u>Liliom</u>	Svit	1	400	400	35.000,-
13.	30.09.	Liliom	Žilina	1	400	400	35.000,-
14.	24.10.	Scény z manželského života	Piešťany	1	601	601	50.000,-
15.	02.12.	Nože v sliepkach	Košice	1	550	550	100.000,-
SND spolu				15	7 493	7 393	750.000,-

Prehľad o zájazdových predstaveniach v zahraničí – rok 2002**Tab.č.6**

Por.č.	Dátum	Názov predstavenia	Miesto	Počet pr.	Pon.miesta	Počet návš.	Tržby v Sk
01.	06.02.	Marat - Sade	Brno	1	574	574	-
02.	18.02.	Scény z manželského života	Praha	1	308	308	132. 000,-
03.	25.03.	Labutie jazero	Viedeň	1	1 000	1 000	60. 000,-
04.	13.04.	Pomocník	Praha	1	630	630	-
05.	14.04.	Tančiareň	Praha	1	630	630	-
06.	15.04.	Tančiareň	Praha	1	630	630	-
07.	07.05.	<u>Portugália</u>	Zlín	1	560	560	106. 500,-
08.	27.05.	<u>Tančiareň</u>	Toruň	1	360	360	104. 671,-
09.	24.11.	<u>Zvonár</u> <u>z Notre Dame</u>	Praha	1	810	810	87. 440,-
10.	08.12.	<u>Luskáčik</u>	Viedeň	1	800	800	40.000,-
11.	08.12.	<u>Luskáčik</u>	Viedeň	1	600	600	40.000,-
12.	01.12.	<u>Tančiareň</u>	Budapešť	1	950	950	-
Spolu SND				12	7 852	7 852	570.611,-

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov zo SR – rok 2002

Tab.č.7

Por.č.	Dátum	Scéna	Názov súboru, titulu	Poč. pr.	Pon. mies.	Poč. návš.	Tržby zo vstup. v Sk
1.	15.01.	DPOH	Štúdio L + S Kontrabas	1	450	213	5 920,-
2.	13.4.	DPOH	Divadlo J.G.Tajovského Zvolen R.Cooney: Poplach v hoteli Westminster	1	450	360	19 879,-
3.	24.05.	DO	Štátna opera Banská Bystrica F. Loewe: „ My fair lady“	1	593	593	-
4.	03.06.	MS	Divadlo A.Duchnoviča Prešov V.Šukšín: Za jasných nocí	1	174	61	-
5.	22.6.	DO	Absolventské predstavenie Tanečného konzervatória	1	593	593	-
6.	01.07.	MS	Štátne divadlo Košice P.Marber: Bližšie od teba	1	174	174	-
7.	20.10.	DO	SEUK – Cirkus svet	1	593	593	-
8.	04.11.	DO	Tanečné divadlo Bralen	1	593	593	-
9.	14.11.	DPOH	Detský folklórny súbor Kónka podujatie Duslo Šaľa	1	450	450	-
10.	09.12.	MS	Štátne divadlo Košice P.Marber: Bližšie od teba	1	174	174	-
Spolu SND				10	4 244	3 804	25 799,-

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov zo zahraničia – rok 2002

Tab.č.8

Por.č.	Dátum	Názov divadla, titul	Počet predst.	Ponúk.m iesta	Počet návšt.	Tržby zo vstup. v Sk
01.	29.01.	Národné divadlo Brno J. B. Molière: Mizantrop	1	450	383	35.180,-
02.	15.04.	Divadlo Pod Palmovkou P. Kohout: Úbohý vrah	1	450	450	40.000,-
03.	04.05.	Balet ND Praha M. Ravel: Dieťa a kúzlo L. Janáček: Symfonieta	2	1 186	598	59.027,50
04.	05.05.	Vígyszínház Budapešt H. Ibsen: Nora	1	450	290	32.590,-
05.	19.05.	Ballet Preljocaj Francúzsko J.S.Bach: Pomlčka I.Stravinskij: Svätenie jari	1	593	349	-
06.	09.06.	Bavorský štátny balet	1	593	457	17.090,-
Istropolitana Projekt 2002 Medzinárodný festival vysokých divadelných škôl						
07.	17.06.	Janáčkova akadémia muzických umení Brno Onegin – Fragmenty z Puškina	1	450	25	-
08.	18.06.	Štátna divadelná akadémia A.Zelwerowicza Varšava Sen noci svätéhojanskej	1	450	25	-
09.	19.06.	Kórejská štátna univerzita umenia, divadelná fakulta, Soul ONG-NYO, Cudzinec	1	450	6	-
10.	20.06.	Nová bulharská univerzita Sofia Muž ako muž	1	450	34	-
Medzinárodný divadelný festival EURO THALIA						
11.	24.06.	Litovské národné činoherné divadlo Vilnius W. Shakespeare: Richard III.	1	450	406	4.540,-
12.	25.06.	Divadlo Csikiho Gergelya Kaposvar, Maďarsko G. Szép: Ženich	1	450	391	13.885,-
13.	26.06.	Divadlo D. Rustaveliho Tbilisi, Gruzia W. Shakespeare: Hamlet	1	450	450	11.570,-
14.	27.06.	Slovinské národné činoherné divadlo, Ljubljana, S. Beckett: Čakanie na Godota	1	450	449	14.460,-
15.	28.06.	Chorvátske národné divadlo Split F. Šovagovaič: Vtáčiky	1	450	450	14.710,-
16.	30.06.	Divadlo Thalia Hamburg F. Kater: Zápasiace mesto, Vineta	1	450	363	6.670,-
17.	25.06.	Národné divadlo S.JOAO, Porto, P. Eiras: Pred jaštermi	1	174	174	2900,-
18.	28.06.	Mestské divadlo AB Goteborg, Švédsko A. Neilson: Cenzor	1	174	174	2.520,-
19.	29.6.	Národné dramatické centrum Nice, Francúzsko Podľa F. Kafku: Kľetka	1	174	174	2.980,-

Por.č	Dátum	Názov divadla, titul	Počet predst.	Ponúk. miesta	Počet návšt.	Tržby zo vstup. v Sk
20.	30.6.	Nothingham Playhouse, Nothingham, Veľká Británia Podľa M.van der Veldena: Nočný labyrint	1	174	174	2 760,-
21.	28.9.	Národné divadlo Praha W.A.Mozart: Figarova svadba	1	593	591	-
22.	29.9.	Národné divadlo Praha W.A.Mozart: Figarova svadba	1	593	461	-
23.	11.10.	Elisa Monte Dance – americký súbor moderného tanca	1	593	541	87.580,-
24.	10.11.	Národné divadlo Praha E.Rostand: Cyrano z Bergeracu	1	450	450	100.240,-
25.	11.11.	Národné divadlo Praha T.Bernhard: Portrét umelca ako starého muža	1	450	413	62.540,-
26.	27.11.	Činohra Národného divadla Brno A. a V. Mrštíkovi: Mariša	1	450	301	30.220,-
Spolu SND			27	12 047	8 579	541.462,50

Náklady na divadelné výpravy, doplnky, opravy DV a náklady na ostatné opravy**– rok 2002****Tab.č.9**

Organizačná zložka	Náklady na DV č. č. č. ú. 599 01 v Sk	Náklady na doplnky č. ú. 599 02 v Sk	Náklady na opravy č. ú. 599 03 v Sk	Spolu v Sk	Ná č.
Opera	11 283.176,32	312.912,87	151.488,59	11 747.577,78	
Balet	3 103.523,73	235.500,24	89.755,90	3 428.779,87	
DPOH	4 916.037,38	103.114,69	92.741,30	5 111.893,37	
Malá scéna	2 000.596,08	21.557,61	10.200,40	2 032.354,09	
Činohra spolu	6 916.633,46	124.672,30	102.941,70	7 144.247,46	
SND spolu	21 303.333,51	673.085,41	344.186,19	22 320.605,11	

Náklady na divadelné výpravy – rok 2002

Tab.č.10

Divadelná hra	Kostýmy	Scéna	Spolu v Sk
Opera: Carmen	2 181.712	744.184	2 925.896
Zlatý kohútik	1 436.069	733.58	2 169.427
Majstrovská lekcia Marie Callas	331.448	551.490	882.938
Očakávanie, Plášť	497.985	975.698	1 473.683
Andrea Chénier	2 161.685	1 226.561	3 388.246
rozpracované Popoluška	308.296	134.690	442.986
Opera spolu	6 917.195	4 365.981	11 283.176
Balet: Spiaca krásavica	875.812	106.645	982.457
rozpracované: Rasputin	890.787	1 041.168	1 931.955
Bajadera	-	189.111	189.111
Balet spolu	1 766.599	1 336.924	3 103.523
DPOH: Alica v zázračnej krajine	16.649	41.390	58.039
Don Juan	315.533	893.818	1 209.351
Antonius a Kleopatra	1 099.534	938.191	2 037.725
Štvrtá sestra	315.793	402.161	717.954
rozpracované: Ideálny manžel	307.205	585.764	892.969
DPOH spolu	2 054.714	2 861.324	4 916.038
Malá scéna: Horor v horárni	20.782	36.861	57.643
Krajčírky	248.822	275.901	524.723
Mačka na horúcej plechovej streche	218.342	509.252	727.594
Sekretárky	249.905	293.068	542.973
rozpracované: Ignorant a šialenec	76.641	71.023	147.664
Malá scéna spolu	814.492	1 186.105	2 000.597
Činohra spolu:	2 869.206	4 047.429	6 916.635
SND spolu:	11 553.000	9 750.334	21 303.334

